

TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS

HÍRLAP

A TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS
INGYENES KIADVÁNYA. MEGJELNIK BÁTASZÉK, BATAAPÁTI, CIKÓ,
FEKED, MÓRÁGY, MÖCSÉNY, ÓFALU, VÉMÉND TELEPÜLÉSEKEN

X. ÉVFOLYAM 1. SZÁM
2020. március

Járványveszély: mindenütt komolyan veszik

Bátaszéki utcakép. Egyaránt láthatunk szájmascskot, valamint kesztyűt viselő helybelt

TETT TELEPÜLÉSEK Lapunk megjelenésekor nemhogy kezdenénk kilábalni a korona vírus okozta, világméretű járványból, de épenséggel haladunk a még fenyegetőbb állapotok felé. Legyen az a világ legnagyobb országa, avagy megyénk legkisebb települése: most mindenütt a COVID-19 okozta gondok adják a napi beszédtemát. Körképünkben a TETT települések polgármestereit arról kérdeztük: az általuk irányított községben, városban miként zajlik a küzdelem a járványveszéllyel?

BATAAPÁTI, Krachun Szilárd:

– Önkormányzatunk az összes helybeli, hetven év feletti személyt értesítette arról, hogy segítünk akár élelmiszer, akár gyógyszer vásárlásban. Azt is kihirdettük, hogy ügyintézés céljából lehetőleg telefonon keressenek bennünket, mármint a hivatalt. A bolt a korábbihoz képest csökkentett órászámában tart nyitva. Aki tud, otthonról dolgozik. Kértük az időskorúaktól, hogy mint a legveszélyeztetőbb csoport tagjai, lehetőleg tartózkodjanak otthon. Bataapáti kistelepülés, amúgy sem jellemző a csoportos mozgás, de mostanában a megszokottnál is kevesebben járnak az utcákon.

BÁTASZÉK, dr. Bozsolik Róbert:

– Az iskolák városunkban is bezártak, emellett szüneteltetjük a bölcsődei és óvodai ellátást is. A közművelődési- és sport létesítmények bizonytalan időre felfüggesztették tevékenységüket. A polgármesteri hivatal

munkatársai otthon dolgoznak, ezzel együtt a csak írásban benyújtható kérelmek átvételére porta szolgálatot tartunk fenn. A veszélyhelyzet kihirdetésétől a polgármester, azaz jómagam felelőssége az operatív irányítás.

Az önkormányzati rendezvényeket augusztus végéig megszüntettük, több olyan nemzetközi szintű eseményünk is lenne, melyen ezek forulnának meg, ez pedig tartósíthatná a járványveszélyt. A hetven év felettieknek otthoni ellátást, vásárlást, ebédet, gyógyszerrel biztosítunk, bevonva ebbe a komoly munkába a Gondozási Központot és önkéntes csapatunkat.

CIKÓ, Molnár Józsefné:

– Önkormányzatunk koordinálja a gyermek- és szociális étkeztetést. Azaz, az ebédet egyik dolgozónk gépkocsival a helyszínre szállítja, úgy Cikón belül, mint Mócsénybe és Grábócra. Az eldobható dobozba helyezett ételt munkatársunk az ellátott házában kerítésére helyezi. Az időskorúak számára bevásárolunk, szerencsére Cikón van jól ellátott élelmiszerbolt. Ugyanígy beszerezük a gyógyszereket, ezekért Bonyhádra kell menni. Általános iskolánk bezárt, megkezdődött az otthoni, digitális oktatás, a gyermekek fegyelmezetten alkalmazkodtak az új helyzethez.

FEKED, Tillmann Péter:

– A kormány törekvésével összhangban cselekszünk, helyi szinten végrehajtva a ten-

nivalókat. A községházán ügyeleti nyitvatartásra térünk át, az ügyintézésben telefonos, vagy számítógépes megkeresést javasolva. Valamennyi, közeljövőben tartandó rendezvényünket töröltük, bezárt a könyvtár és nyugdíjasklub is. Azt is kértük, hogy a helyi vegyesbolt eladóterében egyszerre csak egy vevő tartózkodjon. Kihirdettük, hogy házi segítségnyújtással állunk a rászorulóknak rendelkezésére, legyen szó bevásárlásról, avagy gyógyszer beszerzésről. Ezeket a termékeket egyik munkatársunk házhoz szállítja, a kert kapunál leteszi a becsomagolt kenyeret és a tejet. Ugyancsak hasonló módon oldjuk meg a gyermekétkeztetést is, eleget téve az egészségügyi előírásoknak. Különösen figyelünk a veszélyeztetett korosztályra, kérve tőlük, hogy maradjanak otthon és lehetőleg senkivel se lépjenek közvetlen kapcsolatba. Önkormányzatunk mindezen túl kéri a település azon lakóit, akik külföldi munkából, oktatási intézményből stb. az elmúlt tizen-négy napban érkeztek haza községünkbe: helyezték magukat önkéntes karanténba. Ezeket a nyomatékos kéréseket, előírásokat honlapunkon, illetve papír alapon is megjelentettük, magyar és német nyelven egyaránt.

MÓRÁGY, Glöckner Henrik:

– A járványveszély sajnálatos módon településünkön is érezeti hatását. A helyi boltban egyszerre három főnél többen nem tartózkodhatnak, a vásárlásra tíz perc jut személyenként.

Iskolánk bezárt, a tanulók otthonaikban vannak és távoktatással sajátítják el a tananyagot. A gyermek étkeztetést önkormányzatunk biztosítja az igénylők számára. Ugyancsak gondoskodunk az az időskorúakról, illetve bármely más korosztály tagjáról, amennyiben egészségügyi problémái miatt nem képes ellátni saját magát. Gondnokunk egyelőre képes ellátni feladatát, de ha a rászorúók száma jelentősen megnövekedik, abban az esetben az önkormányzat dolgozói is segíteni fognak.

MÖCSÉNY, Krachun Elemér:

– A településen a hatvanöt év feletti személyek anélkül jutnak hozzá a számukra szükséges árucikkekhez, hogy elmennének a boltba. Az önkormányzat intézkedésének köszönhetően elegendő telefonon közölni az üzletvezetővel, hogy az időskorúnak mire van

szüksége. A falugondnok az egészségügyi előírásoknak megfelelően átveszi a pénzt és kifizeti a termékek árát. Az összekészített csomagokat, ugyancsak az előírásoknak megfelelően, elszállítja és átadja a megrendelőnek. A helyi boltban folyamatos az ellátás, minden alapvető élelmiszer kellő mennyiségben áll rendelkezésre.

Nemrég egyébként az ezekben a hetekben igen fontos árucikket osztottunk ki a 65 év feletti lakosoknak. Magam vittem harmincnyolc flakon kézfertőtlenítő folyadékot az érintett portákra és személyeknek. Akinek esetleg nem jutott, hamarosan kapni fog az újabb szállítmányból. Mindent megteszünk a komfort érzés megőrzése érdekében.

ÓFALU, Bechli Erzsébet:

– Óvodánkat bezártuk és ügyeletet tartunk. Utóbbira azért van szükség, mert előfordul-

hat, hogy a munkába induló szülők nem tudják máshol elhelyezni kisgyermeküket. Becsukták kapuikat a helyi vendéglátó egységek is.

Külön felhívtuk a hetven év felettiek figyelmét az előírások betartására. A falugondnok kiváltképp ügyel a szociális étkezésre jogosultak maradéktalan ellátására, betartva a higiéniés szabályokat. A most itthon, azaz közösségünkben maradt általános iskolásoknak, amennyiben szükséges, az önkormányzat laptopot biztosít a távtanuláshoz. Megfigyelhető, hogy lelassult az élet, üresebb lett a falu.

VÉMÉND, Szalonna Zoltán:

– Nyomatékosan megkértünk és megkérünk minden érintettet arra: ha külföldről érkezik haza, azaz Véméndre, vonuljon két hétre önkéntes karanténba a saját és az ember-

társai érdekében! A Polgármesteri Hivatalt csak nagyon indokolt esetben lehet személyesen felkeresni, viszont biztosított az elérhetőség telefonon vagy e-mail által.

Kértük a lakosságtól, hogy amennyiben lehetséges, az idősök önként maradjanak otthon, ne menjenek a faluba, kerüljék az érintkezést mindenkivel. Az Idősek Napközi Otthona nemrég bezárt, helyette áttértünk az otthoni ellátásra

Kihirdettük, hogy az utcán csak azok tartózkodjanak, akik dolgozni vagy bevásárolni mennek. A játszótérket lezártuk. Az általános iskola bezárt és távoktatási rendszerre állt át. A helyi óvoda sem fogadja a gyermekeket, ebéd igénylésére továbbra is van lehetőség. Az önkormányzat további intézkedéseken dolgozik a helybeliek ellátására és védelmére.

Úrvacsora és atomerőmű

A rendezvény résztvevői az RHK Kft. bátaapáti telephelyén

BÁTAAPÁTI Az Egressus, azaz Egyesülés nevű cselekvési program a reformáció 500. évében született. Ötletgazdája Decsi-Kiss János újságíró, képzőművész, aki a hit és az atomenergia összekapcsolásával az egyházi és világi együttműködés széles horizontját látatja. A folyamat újabb állomásaként a közelmúltban neves meghívottakkal zajlott le találkozó Bátaapátiban.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. meghívására dr. Kondor Péter evangélikus püspök és Rácz József református esperes, valamint Kovács Pál államtitkár, prof. dr. Szécsi Gábor dékán, a PTE tanszékvezető egyetemi tanára, Lenkei István, a Paks II. Zrt. vezérigazgatója és dr. Kerek Ferenc, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. ügyvezető igazgatója tekintette meg a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolót. Az ezt megelőző kerekasztal beszélgetésen Decsi-Kiss János az Egressushoz kapcsolódó fogalmak és események sorát ajánlotta a jelenlévők figyelmébe: *reformáció, környezet-kultúra-kommunikáció, keresztény kultúra védelme, család, ifjúság, nemzetiség, úrvacsora az űrben, mindennapi kenyérünk – mindennapi energiánk*. Mindezek fényében zajlik az a kiterjedt cselekvési program, melynek gesztora a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kara.

Első hozzászólóként prof. dr. Szécsi Gábor a társadalmi felelősségvállalás és a bizalomépítés fontosságát hangsúlyozta. – *Akik jelen vannak ezen a programon, azok a bizalomépítés hivatásos, felkent, megválasztott képviselői – jelentette ki. – A társadalmi felelősségvállalás akkor működik igazán, ha az érintettek képesek együttműködni a program megvalósításában. Mi – mint egyetem – elsősorban arra figyelünk, hogy a tájékoztatás folyamatos legyen, és a humán erőforrást tekintve a lehető legkomolyabb vertikumot érintse.*

Iványi Krisztina, az MVM Paks II. Atomerőmű Zrt. kommunikációs főszakértője kiemelkedő erényként említette, hogy Decsi-Kiss János három évvel ezelőtt megszületett cselekvési programja már tartalmazza a napjainkban kiváltképp időszerű klímavédelmi szempontokat is.

Kovács Pál az elfoglaltsága miatt távol lévő Süli János miniszter nevében is köszöntötte a résztvevőket. – *Hazánkban a paksi atomerőműben dolgozó kollégák az 1982-es indulás óta folyamatosan szolgálják a magyar nemzetgazdaságot és a magyar fogyasztókat – mutatott rá.*

– *Jézus mindenkit az asztalához hív, ezért az úrvacsora mindenki lehetősége – mondta dr. Kondor Péter. – Az atomenergiával való gazdálkodás sem egy elit csoport ügye, hanem nemzeti érdek.* Rácz József javasolta, hogy a cselekvési programban kapjon helyet a történelmi Magyarországot éppen száz éve feldaraboló diktátum, mely Trianon néven ismert. Így fogalmazott: – *Miképpen jövőnk energiája az atomenergia, úgy múltunkhoz elszakíthatatlanul hozzátartozik Trianon.*

„Olyan volt, mint egy jó házasság”

Krachun Szilárd

Krachun Szilárd, mint házigazda, elsőként Bátaapáti történetével ismertette meg a jelenlévőket. Mint mondta, a település akkor kezdett felértékelődni, amikor eldőlt, hogy itt épül meg a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló. A Paks II. Atomerőművel karöltve 1997-ben megalakult a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás, azaz a TETT.

– *A megállapodás szerinti bevételnek köszönhetően az atomerőművel való viszony – fogalmazott Krachun Szilárd – olyan volt, mint egy jó házasság. Mely azonban idővel nem tudta elkerülni a vakvágányt sem. A polgármester azt nehezményezte, hogy a bevétel most már csak tájékoztatásra költethető el.*

– *Az én olvasatomban az is tájékoztatás, ha az itt élő emberek életszínvonal-emeléséhez hozzájárulunk – adta közre véleményét. – S nemcsak azzal, hogy utat építünk. Püspöksziládyból Bátaapátiba terveznek majd hulladékot átszállítani, akárcsak Paks II. területéről. Közös az érdekünk, ezért kellene a viszonyt mindig jó irányba terelni.*

Folyamatos a munka a Paks II. projektben

PAKS Mozgalmas év volt a 2019-es, hiszen jelentős előrehaladás történt az engedélyezési dokumentáció feldolgozásában, több fontos tender eredményesen zárult, azaz jól halad a projekt. A Paks II. beruházás eredményeként – nemzetközi együttműködésben – korszerű atomerőművi blokkok épülnek Pakson – foglalta össze a Paks II. Zrt. vezérigazgatója, Lenkei István.

Lenkei István: Az atomerőművek 24 órán belül termelnek tiszta energiát
Fotó: Paks II. Zrt.

A látványterv előterében a két új blokk, háttérben a felvonulási épületek
Forrás: Paks II. Zrt.

Több fontos mérföldkőn van túl a Paks II. Atomerőmű Zrt., számos előrelépés történt a projektben 2019-ben. Azok, akik az atomerőmű északi portája felé járnak, láthatják, hogy már a daruk és a betonszivattyúk dolgoznak a Paks II. beruházáson – tájékoztatott Lenkei István, a Paks II. Zrt. vezérigazgatója.

Mostanra már több mint négyszáz engedéllyel rendelkezik a Paks II. projekt. Ezek között van a jogerős környezetvédelmi engedély, valamint a telephelyengedély is. Jelenleg a két új paksi blokk létesítési engedélyéhez szükséges műszaki tervdokumentáció összeállítása zajlik, ami azt hivatott igazolni, hogy az új blokkok tervei maximálisan megfelelnek a legszigorúbb magyar, illetve nemzetközi biztonsági előírásoknak. A mintegy 300 ezer oldalas dokumentumot 2020 nyarán nyújtja be a projektársaság az Országos Atomenergia Hivatalhoz. Ennek a részét képezi az új blokkok műszaki terve, amelyet az orosz fővállalkozó 2019 őszén átadott a Paks II. Zrt. számára. A műszaki dokumentumokat elsőként a Paks II. projekt szakemberei ellenőrzik, ezt követően kerülnek a tervek a hatóságokhoz, az Országos Atomenergia Hivatalhoz, illetve az általa felkért független nemzetközi szakértőkhöz. Az OAH-nak tizenöt hónap áll rendelkezésére a tervek értékelésére. A vezérigazgató leszögezte: amint kézhez kapják a hatóságtól a létesítési engedélyt, indulhat a blokkok

kivitelezése. – Azon dolgozunk, hogy már többéves tapasztalattal rendelkezünk a két új blokk üzemeltetéséről, mire 2032-ben az első, akkorra ötvenéves üzemidejét elérő paksi blokk leáll – fogalmazott.

A 2019-es esztendő fontosabb mérföldköveit összefoglalva elmondta, hogy februárban elkészült az építési-szerelési munkák áramellátását biztosító transzformátorállomás, elkezdődött az úgynevezett felvonulási épületek megvalósítása a KÉSZ Építő és Szerelő Zrt. kivitelezésében. Lenkei István kiemelte, hogy az építő-szerelő bázis létesítése során a hazai cégek részaránya jelentősen meghaladhatja a törvényben célként kitűzött 40 százalékot.

Több fontos tendert sikerrel zárt le a beruházást fővállalkozóként végző Rosatom konszern. Legutóbb a felső szintű irányítástechnikai rendszerre kiírt közbeszerzési pályázatra került sor. Ennek győztese a francia-német Framatome-Siemens konzorcium lett, az pedig már korábban kiderült, hogy a turbinákat egy amerikai-francia világcég, a General Electric-Alstom szállítja majd. – Ez is alátámasztja, hogy a két új paksi blokk építése nemzetközi együttműködésben megvalósuló projekt – mutatott rá Lenkei István. A Paks II. Zrt. – mint a vezérigazgató mondta – az engedélyezés után a létesítésre koncentrálni, illetve felkészülni a majdani üzemeltetésre, ami szintén a Paks II. Zrt. feladatkörébe tartozik.

Kivágás után pótlás

A hatalmas fákat szakavatott módon vágják ki a tűzoltók

BÁTASZÉK A Nagyboldogasszony Plébániatemplom melletti gesztenyesoron a szakemberek elvégezték a műszeres fadiagnosztikát és néhány fa kivágását javasolták. A munkát a Bátaszéki Önkormányzati Tűzoltóság munkatársai el is végezték.

A pótlásról az önkormányzat gondoskodik, ahogyan a többi lombkoronás szakvélemény szerinti kezeléséről is. A kivágott fák helyére nemsokára új egyedeket – hússzínű vadgesztenyét – telepítenek.

Sült a fánk az olajban

Akik az édes süteményeket elkészítették

ÓFALU Csöröge fánk, túrófánk és hókirályi. Valamennyi felsorolt finomságot elkészítették azok a szorgos hölgyek, akik nemrég az ófalui óvoda konyháján adták egymásnak találkozót. A sütő délelőttön a helyiek, illetve a hidasi vendégek révén egyaránt megjelent a sváb és a székely izvilág. Sőt, Szászvárról Domokos Malgorzata személyében lengyel segítség is érkezett. Így elmondható, hogy a finomságokat teremtő ófalui rendezvény nemzetközi jellegű volt. A lekvárral kínált fánkokból kicsiknek, nagyoknak egyaránt jutott.

A testület döntött a működés és felhalmozás mértékéről

MÓCSÉNY A Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás idén január 28. napján tartott ülésén döntött a 2020. évi támogatási összeg felosztásáról. A települések közötti százalékos felosztást követően a Mócsényre eső támogatási összeg 25 millió 716 ezer 600 forint. Mócsény Község Önkormányzata január végi ülésén arról is tárgyalt,

hogy a támogatási összeget miként kívánja megosztani: azaz, mekkora összeget szán működésre, illetve felhalmozásra.

Az elfogadott határozati javaslat értelmében Mócsény 10 millió forintot különített el működésre, 15 millió 716 ezer 600 forintot pedig felhalmozásra.

Munkák és engedélyek, avagy telephelyi körkép az RHK Kft. háza táján

A föld alatti I-K2 jelű kamra

BÁTAAPÁTI-PÜSPÖKSZILÁGY-PAKS

Amikor a radioaktív hulladékokról van szó, mindig a biztonság hosszú távú szavatolása az egyik legfontosabb kérdés, a kezelési tevékenységben éppúgy, mint a tárolókat érintő beruházások során. Emiatt utóbbiaknál a tervezés és előkészítés fázisai – beleértve a sokféle hatósági engedély megszerzését, a közbeszerzések lebonyolítását – mindig legalább olyan időigényesek, mint a megvalósítás. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. telephelyeinek ideai feladatai között ugyancsak szerepelnek ilyenek is.

A Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló esetében, Bataapátiban például két fontos engedély is napirenden van. Bertalan Csaba, az NRHT fióktelep-vezetője arról tájékoztatót, hogy áprilisban kerül sor a K2-es jelű, második föld alatti kamra hatósági komplex próbájára, és csak ennek sikeres lebonyolítása után kezdődhet meg az új tárolóter használata.

– A technika beüzemelése, az előzetes próbák rendben lezajlottak, úgyhogy mi készen állunk arra, hogy a hatósági jóváhagyás után, az atomerőművel egyeztetett ütemben áthozzuk Paksról a kis és közepes aktivitású hulladékot tartalmazó kompakt hulladékcsomagokat, végleges tárolásra. Mint arról sokszor beszélünk már, az új tárolási elképzelés szerint készülő konténerek, valamint a kamrák újfajta kialakítása hatékonyabb elhelyezést tesz lehetővé. Míg a már

lezárt első tárolóterben kevesebb mint egy hatod rész a tárolandó hulladék, a működési engedélyre váró második és a következő többiben már a kamra fele hasznosul – a megszokott magas szintű biztonság mellett. Így összességében kevesebb kamrát kell majd kialakítani. Az ideai feladatainkról szólva ki kell még emelnem, hogy folyik a K3-as jelű kamra kialakítása – nemrég készült el az aljzat-beton. A medence kiépítése várhatóan még idén befejeződik. Mindeközben az előírt karbantartások, illetve a szabályozó dokumentumok hatóságok által előírt frissítése is ütemezetten folyik.

A Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban, Püspökszilágyon, az intézményi kis és közepes aktivitású hulladékoknak fenntartott létesítményben elkészült a biztonságnövelő program megvalósításához szükséges üzemcsarnok, a sugárzásárménykolást biztosító konténmenttel együtt. Mint Hák Viktor, a fióktelep vezetője elmondta, most a sugárvédelmi ellenőrző rendszer kiterjesztése van soron, ha elkészül, azt is engedélyeztetni kell.

– Jelenleg a közbeszerzési pályázati eljárás zajlik a sugárvédelmi rendszer kibővítésére, hogy a tárolómedencék megnyitását megkezdhesük. A biztonságnövelő program célja, hogy az RHK Kft. megalkulása előtt idekerült hulladékot átválogassuk, tömörítsük, újra csomagoljuk. A biztonságos munkavégzést szolgálja a kettős védelmi rendszer: a külső, könnyűszerkezetes csarnok

a szükséges berendezések és a belső épület időjárás elleni védelmére készült, míg az úgynevezett konténment a nyitott medencék környezettől való elszigetelését és a megfelelő munkakörülményeket biztosítja majd. Most a hulladékválogatás és -tömörítés kerül előtérbe, és megindult a vízkezelő, illetve cementező technika szükséges áttervezése. Közben a karbantartási munkálatok, a hulladékkezelési és -tárolási tevékenységek, valamint a szabályozó dokumentumok megfelelő frissítése, illetve a beszállítások folyamatosan zajlanak. Az ideai évben várhatóan harminc-negyven alkalommal érkezik majd intézményi hulladék.

A paksi Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójának vezetője, Bara László kiemelte, hogy a kiegészített fűtőelemek problémamentes betárolása, a biztonságos üzemeltetés tavaly is megvalósult.

– Feladatainkat idén is meghatározott ütemterv szerint végezzük. Ebben az évben négy beszállítás lesz, az atomerőművel egyeztetett időpontokban. Idén változott a karbantartás rendje, mostantól nem negyedévente, hanem fél évente kerül sor ezekre a munkálatokra. Mivel tíz év alatt, amióta az úgynevezett öregedéskezelési program folyik, összegyűlt annyi adat, hogy pontosan tudni lehet, mikor melyik alkatrész, berendezés javítására, cseréjére kell sort keríteni. Az átszervezéssel munkaerőt, időt, pénzt tudunk megtakarítani. Most két nagy átala-

kítás előtt állunk, egyrészt a sugárellenőrző rendszert kell korszerűbbre cserélnünk, másrészt az egyik megfogó berendezés átalakítása is időszerű. Tervezzük a száz tonnás daru rekonstrukcióját is, amit várhatóan év vége felé végzünk majd el, amikor már biztos lezajlik az utolsó beszállítás, és végére jutunk a bonyolult, hosszadalmas közbeszerzési, engedélyeztetési eljárásoknak is.

A KKÁT további bővítéséről Tokaj Sándor, az RHK Kft. beruházási főmérnöke adott tájékoztatást.

– A 25-28. kamrákat tartalmazó új modul építésére a megfelelő engedélyek birtokában tavaly folytattuk le a közbeszerzési eljárást, év elején pedig megkötöttük a szerződést a nyertes pályázóval a bővítés kivitelezésére. Ebben az évben elkészül a modul vasbeton alaplemeze, és megkezdjük a gyártási engedélyek beszerzését. A gépészmérnöki rendszerek, tárolócsövek esetében a hatósági engedélyeknek a kiadását nagyjából fél éves – esetenként még hosszabb – eljárás előzi meg. Mindezeket figyelembe véve a modul átadása 2023 végén várható. Új szakasz kezdődött tavaly a nyugat-mecseki kutatásokban, amelyek a nagyaktivitású hulladékok végleges tárolóhelyének kijelölését célozzák.

Mint Molnár Péter, az RHK Kft. kutatási osztályvezetője elmondta, a telephely-kutatásról készült keretprogramot előző év július 5-én hagyta jóvá az Országos Atomenergia Hivatal.

– A keretprogram 2032-ig szól, a föld alatti kutatólabor kialakításának tervezett időpontjáig. Az első kutatási fázis, aminek a tervét most tavasszal küldjük be jóváhagyásra, a következő négy évet öleli fel, de már van engedélyünk három kutató fúrás (két 800 és egy 1600 méter mélységig történő) kivitelezésére. A munka várhatóan ősszel indul, mivel az erre kiírt közbeszerzési eljárást meg kell ismételni. Új tendert írunk ki a nagyfelbontású 3D szeizmikus fel-

Folyamatos a felügyelet a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban

mérésekre is. Mivel a vizsgálandó közel 50 négyzetkilométer terület mezőgazdasági művelés alatt van, a pályázat sikere esetén is a mérésekkel meg kell várunk az ősz. Közben izgalmas vizsgálsorozatot indítottunk: egy német és egy skóciai laboratóriumnak küldtünk ki Abaliget és Orfű környéki mészkőbányákból és barlangokból begyűjtött karsztmintákat, izotópos kormeghatározásra. Ennek eredménye az év végére várható, és újabb adalékkal szolgál majd arra, mennyire stabil a nyugat-mecseki terület egy nagyaktivitású tároló létesítéséhez.

Állami elismerés az RHK Kft. vezetőjének

dr. Kereki Ferenc

Március 15-én a köztársasági elnök a Magyar Érdemrend lovagkeresztjével tüntette ki az RHK Kft. ügyvezető igazgatóját, dr. Kereki Ferencet. Az elismeréssel a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. élén a kiegészített üzemanyagok és radioaktív hulladék kezelésével kapcsolatos nemzeti program megvalósítása érdekében végzett tevékenységét díjazták.

Dr. Kereki Ferenc több mint tíz éve áll az RHK Kft. élén. Nemrégiben egy interjúban azt nyilatkozta, legnagyobb sikerének, amit ez idő alatt elért, azt tartja, hogy a cég nemzetközileg elismert nagyvállalattá nőtte ki magát, amelyik magas színvonalon képes ellátni feladatait.

– Valójában ezzel a kitüntetéssel azt a felelősségteljesen végzett közös szakmai tevékenységet ismerték el, ami nálunk folyik. Köszönöm minden volt és jelenlegi munkatársamnak, nélkülük nem tudtunk volna idáig eljutni – fejtette hozzá a gratulációra válaszul. Gratulálunk, jó egészséget és további eredményes közös munkát kívánunk!

A Mi kis falunk is szerepelt a sulis farsangon

Az elsősök egyből megadták az alaphangot a retro műsorral

CIKÓ A hagyományokhoz híven a cikói általános iskola farsangján valamennyi osztály beöltözött és szülők segítségével egy-egy produkcióval készült.

Az elsősök retro hangulatú tánca egyből megalapozta a jó hangulatot. A másodikok bemutatták, hogy milyen foglalkozásokat választhatnak majd 20 év múlva. A harmadikosok a Mi kis falunk című film helyi változatát vitték színre óriási sikerrel, a negyedikesek pedig a nyugdíjas élet szépségeivel szórakoztatták a közönséget. Az egyéni jelmezesek ötödik osztály tagjai hangos rockereként adtak koncertet, visszarepítve a jelenlévőket a 90-es évekbe. A hatodikosok mint kannibálok, egyéni jelmez viselve lejtettek táncot. A hetedikesek produkciója mindenkinek meghozta a kedvet a sportoláshoz, miután sportágakat mutattak be humoros formában. A nyolcadik osztály fergeteges divatbemutatót tartott, méltó zárásaként nemcsak a báli műsor sorozatnak, de saját, elmúlt nyolc évüknek is.

Az egyéni jelmezesek felvonulása után következett a tombolasorolás. A Herneré Loósz Kornélia vezette Szülői Munkaközösség rengeteg értékes ajándéktárgyat kért és kapott környékbeli vállalkozóktól támogatásként. A szülők természetesen sütemény és szendvics készíttéssel is hozzájárultak ahhoz, hogy a farsang kellemes ízekkel és színekkel váljon gyermek és felnőtt számára egyaránt maradandó élménnyé.

A szennyvízhálózat kiépítése a legköltségesebb beruházás

Tavaly is a paksi termelés adta a legtöbb áramot Magyarországon

Atomerőmű: idén is folytatódnak a fejlesztések

PAKS Kimagasló biztonsági mutatókkal, történetének legmagasabb termelési eredményével zárta a 2019-es évet a Paksi Atomerőmű. A létesítmény négy blokkja összesen 16.285,91 GWh villamos energiát állított elő a múlt évben, ezzel a bruttó hazai termelés közel felét biztosította. A négyblokkos üzemelés kezdete, azaz 1988 óta tavaly volt a legalacsonyabb az egyéni és a kollektív dózis az atomerőműben, de minden korábbi alacsonyabb – nulla darab – lett a WANO (az Atomerőmű Üzemeltetők Világszövetsége) munkabaleseti mutatója is a hazai létesítményben.

A Paksi Atomerőmű 2019-ben is a magyarországi szén-dioxid-mentes villamosenergia-termelés alappilléreként működött. A paksi reaktorokkal megtermelt, korábban nem látott mennyiségű, 16.285,91 GWh áram a hazai bruttó termelés közel 50 százalékát jelentette. A kiemelkedő termelési adatokhoz magas szintű biztonsági mutatók is párosultak Pakson: 2019-ben sem történt a nemzet-

közi hétfokozatú nukleáris eseményskálán (INES-skála) 1-es vagy magasabb besorolású esemény az erőműben, és a legalacsonyabb szintű, azaz INES 0-ás besorolású események száma is történelmi mélypontra csökkent, tíz eseménnyel.

Az atomerőmű számára a biztonságos működés az elsődleges, ezt számos nemzetközi és hazai szervezet ellenőrzi folyamatosan. Ezek közül az egyik legjelentősebb a WANO, amelynek munkabaleseti mutatója Pakson 2019-ben nullát mutatott. Ez azt jelenti, hogy nem történt atomerőművi dolgozót érintő, munkaképtelenséggel járó baleset Magyarországon legkomplexebb ipari üzemében, igazolva ezzel a vállalat folyamatos biztonságát fejlesztéseinek eredményeit és dolgozóinak felkészültségét. A minden évben szokásos nemzetközi ellenőrzés mellett idén a WANO egy új típusú vizsgálatot is lefolytatott a Paksi Atomerőműben: a nyárra tervezett, úgynevezett WANO fővizsgálat előkészítéseként már februárban elvégzik az atomerőmű reaktorait irányító blokkvezénylői személyzet szimulátoros munkájának megfigyelését is.

Az atomerőmű idén megkezdte a továbbfejlesztett, csökkentett palcaátmérőjű üzemanyag-kazetták használatát, az öt éve bevezetett, nemzetközi díjakkal is elismert 15 hónapos üzemanyag-ciklus innovációjának folytatásként. Az újító megoldás lehetővé teszi, hogy ugyanazon reaktorteljesítményhez az eddigénél is kevesebb üzemanyagkazetta felhasználására legyen szükség. Mindezzel tovább csökken a nagy aktivitású hulladék mennyisége és az erőmű már eddig is rendkívül alacsony környezeti hatása is.

Pakson mindezek mellett 2020-ban is folytatódnak az elmúlt években megkezdett, a biztonsági tartalékok további növelését támogató, a blokkok rendelkezésre állását folyamatosan javító fejlesztések, valamint az atomerőmű új, a nemzetközi legjobb gyakorlatot adaptáló működési modelljének bevezetése is.

Pályázati pénz a hálózatra

FEKED Kedvező elbírálásban részesült a település szennyvízhálózat és tisztítómű elkészítésére beadott pályázata. Tillmann Péter polgármester lapunknak elmondta, hogy 155 millió forint forrás áll rendelkezésre, ám az összköltség várhatóan eléri a 215 millió forintot. Ez azt jelenti, hogy távlatilag még szükség lesz legalább 60 millió forintra. A lakosságtól – a rákötések révén – összességében 20 millió forint várható, a pótlás így önkormányzati pénzből és hitelből oldható meg, de remélhetőleg lehet számolni a TETT révén érkező bevétellel is.

A beruházás jellege, nagysága miatt közbeszerzési eljárás lefolytatása szükséges, ez sok időt igényel. Jelenleg a vízjogi engedélyezési tervek készülnek. Ha minden a legkedvezőbb tervek szerint alakulna, abban az esetben június derekán elindulhatna a munka és októberben meg is valósulhatna a rákötés. Sajnálatos módon bonyolítja a helyzetet jelenleg a járványveszély okozta intézkedési lassulás is.

A Muzsikás rendhagyó énekórája

MÓRÁGY Nemcsak a felnőtteket, hanem a legkisebbeket is lenyűgözi művészetével a Muzsikás együttes. Ez bizonyosodott be újfent Mórágynon. Ezen a településen lépett fel a csapat, rendhagyó iskolai énekórát tartva a nebulóknak a művelődési ház nagytermében, ahol Glöckner Henrik polgármester is végig jelen volt. A gyermekek tapssal, közös énekkel egyaránt kifejezték tetszésüket.

– Ferenzi Katalin kolléganőm javasolta még korábban, hogy hívjuk meg a Muzsikás együttest – mondta Mucska Melinda, a helyi általános iskola igazgatója. – Miután tudtuk, hogy a zenekar elfoglalt, a fellépést a jövő tanévre terveztük. Am két hete kaptunk egy telefonhívást, mely szerint a Muzsikás a környéken jár, szívesen eleget tenne a meghívásnak. Örömmel nyugtáztuk a változtatást.

Az Éri Péter, Hamar Dániel, Porteleki László és Sipos Mihály alkotta, műfajában világszínvonalat produkáló négyes a hangszeres behozatala után szinte azonnal a hűrokkba csapott. Kalotaszegi zene, lassú csárdás és szopora alapozta meg a hangulatot, de a kisdíjak arról is ismereteket szerezhetek, hogy az említett tájegység Erdélyben van és a hagyományok ma is őrző magyarok lakják.

A Muzsikás bemutatta – és természetesen meg is szólaltatta – az általa használt hangszereseket is: így a hosszú furulyát, a három húros brácsát, a nagybögőt, a tamburát, a hegedűt és a gyimesi ütőgardont is. Az iskolások betekintettek a magyar népzene

kincs ősi rétegeibe, miközben együtt énekeltek a Hej, Dunáról fúj a szél kezdetű népdalt. Ez más szöveggel – Hej, Jancsika, Jancsika – is ismert.

A legnagyobb sikert kétségkívül a csujogató aratta. Sipos Mihály vezénylese mellett egyszerre kiáltották a lányok és a fiúk a lakodalmi versiket: Járd ki lábam, járd ki most! / nem parancsol senki most! / Jobbik lábam, jól vigyázz! / mert a balog meggyaláz! Majd kisvártatva a kurjongatással szinkronban felcsendült a hozzá illő, vérpezsdítő zene.

„A zene az életnek olyan szükséglete, mint a levegő... semmi mással nem pótolható. Zene nélkül nincs teljes ember.” Ez a Kodály Zoltán idézet szerepel azon a szelvényen, melyet az ütemes tapssal záruló rendezvény után a Muzsikás osztott ki a közönségnek. Ez a dokumentum egyúttal igazolja, hogy tulajdonosa részt vett a rendhagyó iskolai énekórán. Nem kizárt a folytatás sem, hiszen az együttes már most újabb meghívást nyugtáztak Mórágyra. Nem kétséges, hogy ha idejük enged, örömmel mennek vissza, hiszen már a bevezetőben elmondták: azonnal megragadta őket a település megkapó mivolta.

Megőrizve a töretlen fejlődést

– Mórágy önkormányzata az új ciklus új képviselőivel is igyekszik minél észszerűbben elosztani a TETT-es támogatást – hangsúlyozta Glöckner Henrik a koncert után vele készített interjúban. – Év elején beruházásokról még nem, csak a tervezés fázisáról tudunk beszámolni. A testületnek természetesen van

elképzelése arról, hogy a rendelkezésre álló pénzből mit szeretne megvalósítani. Régi tervünk a szabadtéri színpad kialakítása. Idén ez a terv egészen biztosan valóra válik, köszönhetően az ötmillió forintos pályázati nyereséménynek: ezt az összeget TETT-es pénzből is gyarapítjuk. Ugyancsak szerepel terveink között a Szabadság és Petőfi Sándor utcák közötti járda megépítése, ehhez is szükség lesz TETT-es forrásra. A cél az, hogy Mórágy fejlődése töretlen maradjon.

Glöckner Henrik (világos ingben) is ott volt a rendezvényen

A Muzsikás együttes és hálás közönsége a művelődési házban

Véménden is vannak polgárőrök

Az alakuló ülés

VÉMÉND Év elején közel harminc fővel megalakult a Véméndi Polgárőr Egyesület. A polgármesteri hivatal dísztermében tartott alakuló ülésen Garamvári Gábor rendőrségi főtanácsos, rendőr ezredes, a Mohácsi Rendőrkapitányság vezetője, valamint Cseh László, a Baranya Megyei Polgárőr Egyesületek Szövetségének elnöke tartott ismertetőt. Mint hangsúlyozták, a polgárőrség az önkormányzat, az egyesület és rendőrség hosszú távú, eredményes együttműködésével lehet igazán hatékony. Ennek a közös munkának a fontosságát vallják a település vezetői is, nem véletlen, hogy a rendezvényen megjelent Szalonna Zoltán polgármester és Baumgärtner Norbert alpolgármester is.

A jelenlévők részletes és átfogó képet kaptak a polgárőrök feladatairól, munkájuk fontosságáról, napi tevékenységükről. Az egyesület tagjai elnöknek Flódung Józsefet választották meg. A legfrissebb információk szerint a Római Katolikus Községi Házban nemrég már le is zajlott a járőrszolgálat ellátásához szükséges oktatás, valamennyi résztvevő sikeres vizsgát tett az elhangzott elméleti és gyakorlati tananyagból. Azon tagok, akik egyéb elfoglaltságuk miatt hiányoztak, kötelezettségüknek egy későbbi időpontban Pécsett, a Baranya-megyei Rendőr Főkapitányságon tudnak eleget tenni. Jelenleg tart a polgárőr igazolványok kiváltása, illetve még hátra van a cégbírósi bejegyzés.

Az alakuló ülés egyébként az első perctől kezdve túlmutatott Véménden, hiszen tapasztalat gyűjtés céljából jelen volt Tillmann Péter, Feked polgármestere is. Nem kizárt tehát, hogy a vémeendi példa követésre talál a környező településeken is.

Civil fórum a Városházán

Dr. Bozsolik Róbert az együttműködés fontosságát hangsúlyozta

BÁTASZÉK Már hagyomány a településen a Városi Civil Fórum, melyen egyesületi vezetők kapnak tájékoztatást a 2020-ban esedékes elképzelésekkel és fejlesztésekkel, valamint a jövőre vonatkozó tervekkel kapcsolatban.

A legutóbbi találkozón dr. Bozsolik Róbert polgármester felhívta a figyelmet az együttműködés fontosságára és kérte a jelenlévők véleményét és javaslatát a közös munkával megerősítése érdekében. Ezt szorgalmazta Kemény Lajos alpolgármester is.

Köbli Kata aljegyző tájékoztatást adott a tavalyi támogatások elszámolásáról. Elmondta, hogy minden érintett szervezet rendben teljesítette ezen kötelezettségét. Ismertette az idei önkormányzati hozzájárulással kapcsolatos pályázati lehetőségeket is. Március 12-től már elérhető a tudnivalók a városi honlapon és 30 nap áll rendelkezésre a támogatási kérelem beadására. Április 29-én lehet megtudni, hogy miként döntött a képviselő-testület. Csötönyi László, a Bátaszékért Marketing NKft. igazgatója az idei városi rendezvényeket tekintette át. Felmerült a civil rendezvény-naptár gondolata is, ez a dokumentum március végéig elkészül és láthatóvá teszi a bataszek.hu-n az összes rendezvényt és programot. Szintén megfogalmazódott a szabadtéri közösségi óévbücsűztató esemény lehetősége is.

Megemlékezés március 15-én

Koszorúzás: dr. Bozsolik Róbert polgármester és Kemény Lajos alpolgármester

BÁTASZÉK Elhelyezték az emlékezés virágait Bátaszéken az 1848-49-es szabadságharc emlékművénél.

Március 15-én a Romkertben összegyűltek elsőként Csötönyi László előadóművésztől hallgathatták meg Babits Mihály: *A gazda bekeríti házát* című versét, majd Zsikó Zoltán a Kulturális, Oktatási, Ifjúsági és Sport Bizottság elnökének ünnepi beszéde hangzott el.

Mondandójában arra hívta fel a figyelmet, hogy ma is kötelességünk áldozatot vállalni abban, hogy a kivivott szabad, független Magyarországot megőrizzük. Olyan küldetés ez, amelyben megmérettetünk, és ha könnyűnek találtatunk, akkor hiábavaló volt évszázadok minden szenvedése, harca, emberáldozata. És, hogy mi bátaszékiek, mit tehetünk? Legfőképp közösségeink, s a közösségeinkben hordozott ősi örökség állhatatos őrzése a feladat, a városért, az itt élő nemzetiségéért, a baráti társaságokért és mindenekelőtt a családokért. Erősíteni kell ezeket a bennünket összetartó kötelékeket, s a minket elődeinkhez fűző, számunkra és utódaink számára a létezés biztonságát jelentő szálakat. Ha képesek vagyunk felelősen gondolkodni nem csak a közeli, hanem a távoli jövőnkéről is, akkor a legnagyobb értéket adhatjuk hozzá a világhoz, a közös boldoguláshoz.

Az emlékműnél 18 koszorút helyeztek el az önkormányzatok, intézmények, egyházak, politikai pártok, egyesületek, és más civil szervezetek képviselői.

Szülők is beöltöztek az ovis farsangon

Szülők és gyermekeik a remekül sikerült bálón

VÉMÉND Egyedi, ötletes jelmezbe bújva kápráztatták el egymást és a közönséget a Véméni Óvoda nebulói a hagyományos farsangi bálón. Mint azt Barta Alexandra, az intézmény vezetője hangsúlyozta, külön köszönet és dicséret illeti azon szülőket, akik szintén beöltöztek. Hiszen ezzel is emelték a farsangi hangulat amúgy is magas hőfokát és nem utolsósorban felejthetetlen élményt nyújtottak gyermekeiknek.

– Egy ilyen rendezvény hatalmas előkészületekkel jár – folytatta Barta Alexandra. – A szervezés már hetekkel korábban megkezdődött.

Minden a legnagyobb rendben zajlott, a munkából oroszán részt vállalt Schenckné Patácsi Kriszta, a Szülői Munkaközösség elnöke valamennyi részletre odafigyelt. Ez úton is hadd fejezzem ki elismerésemet a szülőknél, barátoknál és nem utolsósorban a kollegáknál, akik reggeltől estig talpon voltak. Szintén megköszönöm a rengeteg felajánlást a tombolára.

A bálból befolyó összeg a Szülői Munkaközösség kasszájába kerül. A pénzt az ovisok számára szükséges eszközök megvásárolására, színházlátogatásra, gyermeknap ajándékok beszerzésére fordítják.

Krachun Elemér italt is szervírozott a hölgyeknek

Hódolat a hölgyeknek

MŐCSÉNY A település fennállása óta első alkalommal – és a hagyományteremtés szándékával – köszöntötte nőnapon a helybeli hölgyeket, asszonyokat, lányokat az önkormányzat. A kultúrházban tartott zenés rendezvényen Krachun Elemér polgármester egy Pedro Calderón idézettel tisztelgett a székeken helyet foglaló gyengébbik nem tagjai előtt: „Soha a nőkről csúnyán ne beszélj!./ Nincs oly alantas asszonyi

személy, / Aki ne volna méltó tiszteletre./ Hisz asszony nélkül férfi sem születne.”

– Bármennyire megkopott már a nőnap eredeti üzenete, a szebbik nemet mindig érdemes ünnepelni – folytatta Krachun Elemér. – Merthogy ők hozzák életünkbe a tavaszt, a fényességet, ők jelentik számunkra a napsütést, a rügyfakadást. Általuk és értük leszünk jobbak. Először az édesanyáinknak köszönjük, hogy vagyunk. A nőknek lehetünk hálásak az első és a síríg tartó szerelemért, meg a gyermekeinkért.

Az általános tetszést arató köszöntő után az önkormányzat vacsorával vendégelte meg a hölgyeket, akik közül – a kellemes zene hatására – sokan egy kis tánchoz is kedvet kaptak.

Cikón ez így működik...

Távoktatás

CIKÓ A járványveszély miatt az udvar és az összes terem egyaránt üres a cikói Perczel Mór Általános Iskolában. Hernerné Szóts Hajnalka igazgató viszont a helyén van és munkatársai közreműködésével irányítja a távoktatást.

– A kollégák elkészítették az online csoportokat, a felsősöknek a Google Classroom-okat – mondta az intézmény vezetője. – A gyerekek email cím készítése után csatlakoznak az online termekhez. Új órarendet készítettünk, igazodva egymás tantárgyaihoz. Felmértük a tanulók eszközeit, illetve az internet hozzáféréseket.

A cikói és nebulókat ide járató, környékbeli szülők nagyon együttműködők, akárcsak a gyermekek. A kisdíkok ebben az új helyzetben várták és várják a feladatokat, melyek menetrendszerűen érkeznek otthonaikba, azaz a számítógépekre. A szükséges próbák, tesztek sikerrel jártak. Így minden esély megvan arra, hogy a tanulók ezen rendhagyó állapotok közepette is képesek legyenek elsajátítani az előírt tananyagot.

Kultúrház és turista szálló

A szálló áramellátását napelemek is segítik

FEKED A Magyar Falu Program keretében tavaly mintegy 13 millió forintot nyert a település a kultúrház felújítására. Már javában zajlanak az új mosdóblokk hidegburkolási munkái és tart a gipszkarton álmennyezetének szerelése is. A nagyterem világítás-korszerűsítési munkái már befejeződtek. A festés és szerelvényezések után, várhatóan április közepétől használatba is veheti a közönség a megújult kultúrházat.

Ugyancsak tart a volt paplakból kialakított turista szálló renoválása is. A tizenhat férőhely ugyan csökken, de ennek ellensúlyozásaként, két jól felszerelt, külön bejárattal, önálló teakonyhával és fürdővel is ellátott apartman révén, növekszik a komfort. A mintegy 8 millió forintos önerős beruházás várhatóan május végén fejeződik be. Ez azt jelenti, hogy a Stifolder fesztivál alkalmával már vendégeket is fogadhat a rendbe hozott szálló.